SZTÁLIN

A pártmunka fogyatékosságairól s a trockista és egyéb kétkulacsosok felszámolását célzó rendszabályokról

SZIKRA KIADÁS

A MARXIZMUS—LENINIZMUS KIS KÖNYVTÁRA

52. szám

SZTÁLIN

A pártmunka fogyatékosságairól s a trockista és egyéb kétkulacsosok felszámolását célzó rendszabályokról

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának teljes ülésén 1937 március 3—5-én mondott

beszéd és zárszó

SZIKRA KIADÁS BUDAPEST 1949

Az orosz eredeti címe:

О НЕДОСТАТКАХ ПАРТИЙНОЙ РАБОТЫ И МЕРАХ ЛИКВИДАЦИИ ТРОЦКИСТСКИХ И ИНЫХ ДВУРУШНИКОВ

Felelős kiadó: dr. Czóbel Ernő.
1394.— Franklin-nyomda N. V. — Felelős: Aranyossy Zoltán.

A pártmunka fogyatékosságairól s a trockista és egyéb kétkulacsosok felszámolását célzó rendszabályokról

BESZÉD ÉS ZÁRSZÓ
A SZOVJETUNIÓ KOMMUNISTA (BOLSEVIK) PÁRTJA
KÖZPONTI BIZOTTSÁGÁNAK TELJES ÜLÉSÉN,
1937 MÁRCIUS 3–5-ÉN

Elvtársak!

A teljes ülésen elhangzott beszámolókból és a hozzájuk fűződő vitából kitűnik, hogy itt a következő három alapvető ténnyel van dolgunk

Először: külföldi államok ügynökeinek — akik között meglehetősen aktív szerepet játszottak a trockisták — kártevő, diverziós és kémkedési munkája kisebb-nagyobb mértékben érintette minden vagy majdnem minden szervezetünket, a gazdaságiakat is, nemkülönben a közigazgatási és pártszervezeteket is

Másodszor: külföldi államok ügynökei, beleértve a trockistákat, beférkőztek nemcsak az alsó szervezetekbe, hanem némely felelős állásba is

Harmadszor: néhány vezető elvtársunk, mind a központban, mind a vidéken, nemcsak nem tudta felismerni ezeknek a kártevőknek, diverzánsoknak, kémeknek és gyilkosoknak igazi ábrázatát, hanem annyira gondatlannak, nemtörődömnek és naívnak bizonyult, hogy

gyakran maga támogatta külföldi államok ügynökeinek elhelyezését egyik-másik felelős állásba

Ez az a három vitathatatlan tény, amely természetszerűen következik ez elhangzott beszámolókból és a hozzájuk fűződő vitából.

I

POLITIKAI GONDATLANSÁG

Mi a magyarázata annak, hogy vezető elvtársaink, akiknek gazdag tapasztalataik vannak mindenfajta pártellenes és szovjetellenes áramlatok elleni harc terén, az adott esetben annyira naívaknak és vakoknak bizonyultak, hogy nem tudták felismerni a nép ellenségeinek igazi ábrázatát, nem tudták felismerni a bárányhőrbe bújt farkasokat, nem tudták lerántani róluk az álarcot?

Lehet-e azt állítani, hogy a külföldi államoknak a Szovjetunió területén működő ügynökei kártevő, diverziós és kémkedési munkája valami váratlan, példátlan dolog lehet számunkra? Nem, ezt nem állíthatjuk. Ezt bizonyítják az utolsó tíz év folyamán a sachtii időszak óta népgazdaságunk különböző ágaiban elkövetett és hivatalos okmányokban leszögezett kártevő cselekmények.

Lehet-e azt állítani, hogy az utolsó időben nem voltak nálunk semilyen figyelmeztető jelek és elővigyázatosságra intő útmutatások a fasizmus trockista-zinovjevista ügynökeinek kártevő, kémkedési vagy terrorista tevékenységére vonatkozólag? Nem, ezt nem állíthatjuk. Ilyen jelek voltak, és a bolsevikoknak nincs joguk ahhoz, hogy ezekről megfeledkezzenek.

Kirov elvtárs gálád meggyilkolása volt az első komoly figyelmeztetés, amely arról tanúskodott, hogy a

nép ellenségei kétkulacsoskodni fognak és kétkulacsoskodásukban a bolsevik, a pártember álarcát öltik magukra, abból a célból, hogy beférkőzzenek bizalmunkba és szabaddá tegyék maguknak az utat szervezeteinkbe

A «Leningrádi Központ» pöre éppúgy, mint a «Zinovjev-Kámenyev»-pör is, újólag alátámasztotta a Kírov elvtárs galád meggyilkolásának tényéből folyó tanulságokat

A «Zinovjevista-Trockista Blokk» pöre kibővítette az előző pörök tanulságait és szemmelláthatólag megmutatta, hogy a zinovjevisták és trockisták maguk körül egyesítenek minden ellenséges polgári elemet, hogy a német politikai titkos rendőrség diverziós, terrorista és kémügynökségévé váltak, hogy a kétkulacsosság és az álcázás az egyetlen eszköz, amelynek segítségével a zinovjevisták és trockisták beférkőzhetnek szervezeteinkbe, hogy az éberség és politikai éleslátás a legbiztosabb eszköz, amellyel ezt a beférkőzést elháríthatjuk, amellyel a zinovjevista-trockista bandát megsemmisíthetjük

A Szovjetunió Kommunista «bolsevik» Pártjának Központi Bizottsága Kírov elvtárs aljas meggyilkolása alkalmából 1935 január 18-i bizalmas levelében határozottan óvta a pártszervezeteket a politikai óvatlanságtól és nyárspolgári szájtátiságtól A bizalmas levél ezt mondja

> «Véget kell vetni annak az opportunista lelki nyugalomnak, amely abból a téves feltevésből ered, hogy az ellenség erőink növekedése arányában egyre kezesebbé és ártalmatlanabbá lesz Ez a feltevés gyökerében hamis. Ez annak a jobboldali elhajlásnak csökevénye, amely fűnek-fának azt erősíti, hogy ellenségeink szép csendesen becsúsznak majd a

szocializmusba; és végül igazi szocialistákká válnak. Nem a bolsevikok dolga, hogy babérjaikon pihenjenek és a szájukat tátsák. Nem óvatlanságra van szükségünk, hanem éberségre, igazi bolsevik, forradalmi éberségre. Ne feledjük el, hogy mennél reménytelenebb az ellenség helyzete, annál szívesebben folyamodik a Szovjethatalommal folytatott harcában szélsőséges eszközökhöz, mint a pusztulásra ítéltek egyedüli eszközeihez. Ezt nem szabad elfelejteni és ébernek kell lenni.»

1936 július 29-én, a trockista-zinovjevista blokk kémkedési és terrorista tevékenységével kapcsolatban szétküldött bizalmas levelében a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága újból felhívta a pártszervezeteket a legnagyobbfokú éberségre, arra, hogy érteniök kell a nép ellenségeinek felismeréséhez, akármilyen jól vannak is azok álcázva A bizalmas levél ezt mondja:

Most, amikor bebizonyosodott, hogy a trockista-zinovjevista szörnyetegek a Szovjethatalom elleni harcban egyesítik országunk dolgozóinak minden veszett, esküdt ellenségét: kémeket, provokátorokat, diverzánsokat, fehérgárdistákat, kulákokat stb, amikor egyrészt ezek között az elemek között, másrészt pedig a trockisták és zinovjevisták között minden határvonal elmosódott, valamennyi pártszervezetünknek, pártunk minden tagjának meg kell értenie, hogy a kommunisták éberségére szükség van minden munkaterületen és minden körülmények között. A mai viszonyok között minden bolsevik elidegeníthetetlen tulajdonságává kell válnia annak a képességnek, hogy felismerje a párt ellenségét, bármilyen jól álcázza is az magát.»

Tehát jelek és figyelmeztetések voltak.

Mire intettek ezek a jelek és figyelmeztetések?

Arra intettek, hogy fel kell számolni a párt szervező munkájának gyengeségét és a pártot hozzáférhetetlen erőddé kell változtatni, hogy abba egyetlen kétkulacsos se hatolhasson be.

Arra intettek, hogy véget kell vetni a pártpolitikai munka lebecsülésének és döntő fordulatot kell tenni e munka legmesszebbmenő fokozása irányában, a politikai éberség fokozása irányában.

És mi történt? A tények azt mutatják, hogy elvtársaink ezeket a jeleket és figyelmeztetéseket — enyhén szólva — nehezen értették meg.

Ékesszólóan beszélnek erről a pártokmányok felülvizsgálása és kicserélése kampányának területéről vett közismert tények.

Mi a magyarázata annak, hogy ezeknek a figyelmeztetéseknek és jeleknek nem volt meg a kellő hatásuk?

Mi a magyarázata annak, hogy pártbeli elvtársaink, a szovjetellenes elemekkel vívott harcban szerzett tapasztalataik ellenére, egész sor figyelmeztető jel és elővigyázatra intő útmutatás ellenére, politikailag rövidlátóknak bizonyultak a nép ellenségeinek kártevő, kémkedési és diverziós munkájával szemben?

Pártbeli elvtársaink talán rosszabbak lettek, mint azelőtt voltak, kevésbbé öntudatossá és kevésbbé fegyelmezetté váltak? Nem, persze hogy nem!

Elfajulni kezdtek talán? Megint csak: nem! Az ilyesfajta feltevésnek nincs semilyen alapja.

Mi hát a baj? Honnan ez a szájtátiság, gondatlanság, óvatlanság, vakság?

Az a baj, hogy pártbeli elvtársaink, akik belefelejtkeztek a gazdasági kampányokba és a gazdasági építés frontján elért hatalmas sikerekbe, egyszerűen megfe-

ledkeztek némely nagyon fontos tényről, amelyekről bolsevikoknak nincs joguk megfeledkezni. Megfeledkeztek a Szovjetunió nemzetközi helyzetének egyik alapvető tényéről és nem vettek észre két nagyon fontos tényt, amelyek közvetlen vonatkozásban állanak a mostani kártevőkkel, kémekkel, diverzánsokkal és gyilkosokkal, akik párttagsági könyvvel takaródznak és bolsevikoknak álcázzák magukat

II

A KAPITALISTA KÖRNYEZET

Melyek azok a tények, amelyekről pártbeli elvtársaink megfeledkeztek, vagy amelyeket egyszerűen nem vettek észre?

Megfeledkeztek arról, hogy a Szovjethatalom csak a világ egyhatod részén győzött, hogy a világ öthatod része kapitalista államok birtokában van. Megfeledkeztek arról, hogy a Szovjetunió a kapitalista környezet körülményei között él. Bevett szokás nálunk a kapitalista környezetről való fecsegés, de nem akarnak elgondolkozni azon, hogy mi fán is terem az a kapitalista környezet. A kapitalista környezet nem puszta frázis, hanem nagyon is reális és kellemetlen jelenség. A kapitalista környezet azt jelenti, hogy van egy ország, a Szovjetunió, amely megteremtette a saját területén a szocialista rendet és van azonkívül sok ország — a burzsoá országok, amelyek továbbra is kapitalista életmódot folytatnak és amelyek körülfogják a Szovjetuniót, várva az alkalmat, hogy rátámadhassanak, hogy szétzúzzák, vagy legalábbis aláássák hatalmát és meggyengítsék.

Erről az alapvető tényről feledkeztek meg elvtársaink. Márpedig éppen ez a tény határozza meg a kapitalista környezet és a Szovjetunió közötti viszony alapját

Nézzük például a polgári államokat. Naív emberek azt hihetik, hogy közöttük, mint egytípusú államok között, kivételesen jó viszony uralkodik. Így azonban csak naív emberek gondolkozhatnak. A valóságban a közöttük fennálló viszony nagyon távol áll a jószomszédi viszonytól. Bebizonyított tény, mint kétszer kettő négy, hogy a polgári államok egymás területére küldözgetik kémeiket, kártevőiket, diverzánsaikat, sőt néha gyilkosokat is, megbízzák őket, férkőzzenek be ezeknek az államoknak az intézményeibe és üzemeibe, építsék ki ott a maguk hálózatát és szükség esetén — a hátországban végzett robbantásokkal gyengítsék őket és ássák alá erejüket. Ez a helyzet a jelenben. Ez volt a helyzet a multban is. Nézzük például az I. Napoleon-korabeli Európa államait. Franciaországban ebben az időben hemzsegtek az oroszok, németek, osztrákok, angolok táborából való kémek és diverzánsok. És viszont, Anglia, a német államok, Ausztria, Oroszország területén nem kisebb számban voltak kémek és diverzánsok a francia táborból. Anglia ügynökei kétízben szerveztek merényletet Napoleon élete ellen és néhányszor fellázították Franciaországban a Vendée parasztjait Napoleon kormánya ellen. És mi volt a napoleoni kormány? Polgári kormány volt, amely megfojtotta a francia forradalmat és a forradalomnak csak azokat az eredményeit őrizte meg, amelyek előnyösek voltak a nagyburzsoáziának. Mondanom sem kell, hogy a napoleoni kormány sem maradt adósa szomszédainak és szintén megtette a maga diverziós intézkedéseit. Így volt ez a multban, 130 évvel ezelőtt. Ez a helyzet ma is, 130 évvel I. Napoleon után. Most Franciaországban és Angliában hemzsegnek a német kémek és diverzánsok és viszont, Németországban angol-francia kémek és diverzánsok működnek. Amerikában hemzsegnek a japán kémek és diverzánsok, Japánban pedig az amerikaiak.

Ez a polgári államok egymásközötti viszonyának a törvénye.

Kérdezem, miért tanúsítanának a polgári államok enyhébb, jobb szomszédi magatartást a szocialista Szovjetállammal szemben, mint a velük egytípusú polgári államokkal szemben? Miért küldenének kevesebb kémet, kártevőt, diverzánst és gyilkost a Szovjetunió hátába, mint amennyit a velük egyívású polgári államokba küldenek? Honnan vették önök ezt? Nem lesz-e helyesebb a marxizmus szempontjából az a feltevés, hogy a polgári államoknak kétszer-háromszor annyi kártevőt, kémet, diverzánst és gyilkost kell küldeniök a Szovjetunió hátába, mint bármely polgári államba?

Nem világos-e, hogy mindaddig, amíg megvan a kapitalista környezet, lesznek nálunk kártevők, kémek, diverzánsok és gyilkosok, akiket a külföldi államok ügynökségei küldenek hátországunkba?

Minderről megfeledkeztek pártbeli elvtársaink, s mert erről megfeledkeztek, azért érték őket meglepetésként az események.

Ez az oka annak, hogy a japán és német politikai titkosrendőrség trockista ügynökeinek kémkedő és diverziós munkája néhány elvtársunkat teljesen váratlanul érte.

III

A MAI TROCKIZMUS

Továbbá A trockista ügynökökkel folytatott harcukban pártbeli elvtársaink nem vették észre, nem látták meg, hogy a mai trockizmus már nem az, ami mondjuk 7–8 évvel ezelőtt volt, hogy a trockizmus és a trockisták ez alatt az idő alatt komoly fejlődésen mentek keresztül, ami gyökeresen megváltoztatta a troc-

kizmus arculatát, s hogy ennélfogva a trockizmus elleni harcnak, az ellene vívott harc módszereinek is gyökeresen meg kell változniok. Pártbeli elvtársaink nem vették észre, hogy a trockizmus már nem a munkásosztályon belüli politikai áramlat, hogy a trockizmus a munkásosztályon belüli politikai áramlatból, ami 7—8 évvel ezelőtt volt, a külföldi államok kémszervezeteinek utasításai szerint működő kártevők, diverzánsok, kémek és gyilkosok gaz. elvtelen bandájává fajult.

Mi a politikai áramlat a munkásosztályon belül? Politikai áramlat a munkásosztályon belül — olyan csoport vagy párt, amelynek megvan a maga meghatározott politikai arculata, platformja, programja, amely nem rejti el és nem rejtheti el nézeteit a munkásosztály elől, hanem ellenkezőleg, nézeteit nyiltan és becsületesen hirdeti a munkásosztály színe előtt: amely nem fél megmutatni a munkásosztálynak a maga politikai arculatát, nem fél attól, hogy feltárja a munkásosztály előtt a maga valóságos céljait és feladatait, hanem ellenkezőleg, nyilt sisakkal lép a munkásosztály elé, hogy meggyőzze saját nézeteinek igazságáról. A trockizmus a multban, 7—8 évvel ezelőtt, egyike volt az ilyen politikai áramlatoknak a munkásosztályon belül, igaz hogy antileninista és ezért mélységesen hibás, de mégis politikai áramlat volt.

Mondhatjuk-e azt, hogy a mai trockizmus, mondjuk az 1936. évi trockizmus, politikai áramlat a munkásosztályon belül? Nem, ezt nem mondhatjuk. Miért nem? Azért, mert a mai trockisták nem merik megmutatni a munkásosztálynak a maguk igazi arculatát, nem merik felfedni előtte valóságos céljaikat és feladataikat, gondosan elrejtik a munkásosztály elől politikai ábrazatukat, attól való félelmükben, hogy ha a munkásosztály megtudja igazi szándékaikat, elátkozza őket, mint

idegen elemeket és előzi őket magától. Tulajdonképpen ez a magyarázata annak, hogy a trockisták tevékenységének főmódszere most nem nézeteiknek nyílt és becsületes hirdetése a munkásosztályon belül, hanem saját nézeteik elleplezése, ellenfeleik nézeteinek csúszó-mászó, talpnyaló magasztalása, saját nézeteiknek farizeus, kétszínű sárbatiprása.

Kámenyev és Zinovjev 1936-ban, a bírósági tárgyaláson, ha emlékeznek rá, határozottan tagadták, hogy van valamilyen politikai platformjuk. Meg volt rá a teljes lehetőségük, hogy a bírósági tárgyaláson kifejtsék politikai platformjukat. Ezt azonban nem tették meg és kijelentették, hogy nincs semilyen politikai platformjuk. Nem férhet hozzá kétség, hogy mindketten hazudtak, amikor letagadták, hogy van platformjuk. Most már a vak is látja, hogy meg volt a maguk politikai platformja. De miért tagadták le, hogy van valamilyen politikai platformjuk? Azért, mert nem merték felfedni valódi politikai arculatukat, nem merték megmutatni igazi platformjukat, amely a kapitalizmusnak a Szovjetunióban való visszaállítására irányul, attól való félelmükben, hogy egy ilyen platform undort fog kiváltani a munkásosztályból.

Az 1937. évi bírósági tárgyaláson Pjatakov, Radek és Szokolnyikov más útra lépett. Ők nem tagadták, hogy a trockistáknak és zinovjevistáknak van politikai platformjuk. Ők beismerték, hogy van meghatározott politikai platformjuk, beismerték és vallomásaikban kifejtették ezt a platformot. De nem azért fejtették ki, hogy felhívják a munkásosztályt, felhívják a népet a trockista platform támogatására, hanem azért, hogy elátkozzák és megbélyegezzék, mint népellenes és proletárellenes platformot. A kapitalizmus visszaállítása, a kolhózok és szovhózok felszámolása, a kizsákmányolás

rendszerének visszaállítása, szövetség Németország és Japán fasiszta erőivel a Szovjetunió elleni háború siettetése céljából, harc a háborúért és a békepolitika ellen, a Szovjetunió területi megcsonkítása azzal, hogy Ukrajnát odaadják a németeknek és a távolkeleti Tengermelléket a japánoknak, a Szovjetunió katonai vereségének előkészítése arra az esetre, ha az ellenséges államok rátámadnak, és — mint e célok elérésének egyik köze — kártevés, diverzió, egyéni terror a Szovjethatalom vezetői ellen, kémkedés a japán és német fasiszta erők javára: ez a mai trockizmusnak Pjatakov, Radek és Szokolnyikov által kifejtett politikai platformja. Érthető, hogy ezt a platformot a trockisták kénytelenek voltak elrejteni a nép, a munkásosztály elől. És rejtegették is, nemcsak a munkásosztály elől, hanem a trockista népség elől is és nemcsak a trockista népség elől, hanem még a 30–40 emberből álló kis csoportot alkotó trockista vezető réteg elől is. Amikor Radek és Pjatakov engedélyt kért Trockijtól egy 30–40 emberből álló kis értekezlet összehívására abból a célból, hogy tájékoztassák őket ennek a platformnak a jellegéről, Trockij ezt megtiltotta, mondván, hogy nem célszerű a platform igazi jellegéről beszélni még egy kis csoport trockista előtt sem, mivel ez az »operáció« szakadást idézhet elő.

»Politikusok«, akik elrejtik nézeteiket, platformjukat nemcsak a munkásosztály elől, hanem a trockista népség elől is és nemcsak a trockista népség elől, hanem a trockisták vezető csoportja elől is: ilyen a mai trockizmus ábrázata.

Ebből azonban az következik, hogy a mai trockizmust már nem lehet a munkásosztályon belüli politikai áramlatnak nevezni.

A mai trockizmus nem politikai áramlat a mun-

kásosztályon belül, hanem kártevők, diverzánsok, ellenséges felderítők, kémek, gyilkosok, elvtelen, minden eszmei tartalmat nélkülöző bandája, a munkásosztály esküdt ellenségeinek külföldi államok kémszervezetei zsoldjában működő bandája.

Erre az elvitathatatlan eredményre vezetett a trockizmusnak az utolsó 7—8 évben megtett fejlődése.

Ez a különbség a multbeli trockizmus és a jelenlegi trockizmus között.

Pártbeli elvtársaink hibája az, hogy nem vették észre ezt a mult trockizmusa és a mai trockizmus közötti mélységes különbséget. Nem vették észre, hogy a trockisták már régóta nem az eszme emberei, hogy már régen rablókká és útonállókká váltak, akik minden aljasságra képesek, minden förtelemre készek, még a kémkedésre és egyenes hazaárulásra is, csak azért, hogy ártsanak a szovjet államnak és a szovjet hatalomnak. Nem vették ezt észre és ezért nem tudtak idejében átszervezkedni arra, hogy a trockisták ellen új módszerekkel, elszántabb harcot indítsanak.

Ez az oka annak, hogy az utóbbi években a trockisták részéről tapasztalt förtelmességek némely pártbeli elvtársunkat teljesen váratlanul érték.

Továbbá, végül, pártbeli elvtársaink nem vették észre azt, hogy egyrészt a mai kártevők és diverzánsok között, akik között a fasizmus trockista ügynökei meglehetősen aktív szerepet játszanak és másrészt a sachtii időszak kártevői és diverzánsai között lényeges különbség van.

Először. A sachtii kártevők és az ipari párt tagjai nyiltan idegen emberek voltak számunkra. Ezek nagyrészt egykori gyártulajdonosok, volt igazgatók a régi tulajdonosoknál, régi részvénytársaságok volt társtulajdonosai, vagy pedig egyszerűen régi burzsoá spe-

cialisták, nyílt politikai ellenségeink voltak.. Nem volt a mi embereink között senki, aki előtt kétséges lett volna ezeknek az uraknak a valódi politikai arculata. De maguk a sachtiak sem rejtegették a szovjet rendszerrel szemben ellenséges viszonyukat. Nem lehet ugyanezt mondani a mai kártevőkről és diverzánsokról, a trockistákról. A mai kártevők és diverzánsok, a trockisták, nagyobbrészt párttagok, tagkönyvvel a zsebükben, következésképpen formaszerint nem idegen emberek. Míg a régi kártevők ellenségesen viselkedtek a mi embereinkkel szemben, addig az új kártevők ellenkezőleg, csúsznak-másznak embereink előtt, agyba-főbe dícsérik embereinket, hízelegnek nekik, hogy bizalmukba férkőzzenek. A különbség, mint látják, lényeges.

Másodszor. A sachtiak és ipari pártiak ereje abban volt, hogy kisebb-nagyobb mértékben rendelkeztek a szükséges technikai tudással, míg a mi embereink, akik ezzel a tudással nem rendelkeztek, kénytelenek voltak tanulni tőlük. Ez a körülmény nagy előnyt biztosított a sachtii időszak kártevőinek, lehetővé tette, hogy kártevéseiket szabadon és akadálytalanul űzzék, lehetővé tette, hogy *technikai* vonalon becsapják embereinket. Nem ez a helyzet a mai kártevőkkel, a trockistákkal. A mai kártevőknek nincs semilyen technikai előnyük a mi embereinkkel szemben. Ellenkezőleg, technikai szempontból a mi embereink képzettebbek, mint a mai kártevők, mint a trockisták. A sachtii időszak óta napjainkig eltelt idő alatt a technikailag képzett igazi bolsevikok tízezreinek káderei nőttek fel nálunk. A technikailag képzett bolsevik vezetők ezreit és tízezreit nevezhetnők meg, akikhez képest mindezek a Pjatakovok és Livsicek, Sesztovok és Boguszlavszkijak, Murálovok és Drobniszok technikai felkészültség tekintetében üres fecsegők és iskolásgyerekek. Akkor hát miben van a

mai kártevők, a trockisták ereje? Erejük a tagsági könyvben van, abban, hogy tagkönyvvel rendelkeznek. Erejük abban van, hogy a tagkönyv politikai bizalmat biztosít számukra és megnyitja előttük összes intézményeink és szervezeteink ajtaját. Az ő előnyük abban van, hogy a tagkönyv birtokában és a Szovjethatalom barátainak színlelve magukat, becsapták embereinket politikailag, visszaéltek a bizalommal, kártevéseiket suttyomban üzték és felfedték állami titkainkat a Szovjetunió ellenségeinek. Erkölcsi és politikai értékét nézve ez kétes «előny», de mégis «előny». Éppen ezzel az előnnyel magyarázható meg tulajdonképpen az a körülmény, hogy a trockista kártevők, mint tagkönyvvel bíró emberek, akik előtt szabad az út intézményeink és szervezeteink minden helyére, valóságos talált kincs voltak az idegen államok kémszervezetei számára.

Némely pártbeli elvtársunk hibája abban áll, hogy nem vették észre, nem értették meg mindezt a különbséget a régi és az új kártevők, a sachtiak és a trockisták között és, mivel ezt nem vették észre, nem tudtak idejében átszervezkedni arra, hogy új módszerekkel indítsanak harcot az új kártevők ellen.

IV

A GAZDASÁGI SIKEREK ÁRNYOLDALAI

Ezek azok a nemzetközi és belső helyzetünk területéről vett alapvető tények, amelyekről sok pártbeli elvtársunk megfeledkezett vagy amelyeket nem vett eszre.

Ez az oka annak, hogy az utolsó évek eseményei a kártevés és diverzió terén meglepetésszerűen érték embereinket.

Azt kérdezhetné valaki: de miért nem vették embereink mindezt észre, miért feledkeztek meg minderről? Honnan ered mindez a feledékenység, vakság, gondatlanság, óvatlanság?

Nem szervi baja-e ez a mi embereink munkájának?

Nem, ez nem szervi baj. Ez ideiglenes jelenség, amelyet gyorsan ki lehet küszöbölni, ha embereink kissé megerőltetik magukat.

Mi hát a baj?

Az a baj, hogy pártbeli elvtársaink az utolsó években teljesen elmerültek a gazdasági munkában, túlságosan elragadták őket a gazdasági sikerek és mindebbe belefelejtkezve — megfeledkeztek minden égyébről, elhanyagoltak minden egyebet.

Az a baj, hogy a gazdasági sikerektől elragadtatva, azokban kezdték látni mindennek az elejét és végét és az olyan dolgokra, mint a Szovjetunió nemzetközi helyzete, a kapitalista környezet, a párt politikai nevelő munkájának fokozása, a kártevés elleni harc stb. — egyszerűen ügyet sem vetettek, azt gondolván, hogy mindezek a kérdések másodrangú vagy éppen harmadrangú dolgok.

Sikerek és eredmények — ez persze nagy dolog. A szocialista építés terén elért sikereink valóban óriásiak. De a sikereknek, mint mindennek a világon, megvannak a maguk árnyoldalai is. A politikában kevéssé jártas embereknél a nagy sikerek és nagy eredmények nem ritkán gondatlanságot, óvatlanságot, önelégültséget, túlzott önbizalmat, önteltséget, kérkedést szülnek. Önök nem tagadhatják, hogy az utóbbi időben úton-útfélen elszaporodtak a kérkedők. Nem csoda, hogy a szocialista építés terén elért nagy és komoly sikerek közepette megterem a kérkedés hangulata, megterem sikereink parádés fitogtatásának hangulata, megterem

ellenségeink erői lebecsülésének hangulata, a saját erőink túlbecsülésének hangulata és, mint mindennek a következménye: megjelenik a politikai vakság.

Itt néhány szót kell szólnom a sikerekkel kapcsolatos veszélyekről, az eredményekkel kapcsolatos veszélyekről.

A nehézségekkel kapcsolatos veszélyeket már tapasztalatból ismerjük. Már jónéhány éve folytatjuk a harcot az ilyesfajta veszélyek ellen és — meg kell állapítani — nem sikertelenül. A nehézségekkel kapcsolatos veszélyek a nem állhatatos emberekben gyakran csüggedést, a saját erejükben való bizalom hiányát, pesszimizmust szülnek. És ellenkezőleg ott, ahol arról van szó, hogy leküzdjék a nehézségekből folyó veszélyeket, az emberek megedződnek ebben a harcban és valóban sziklaszilárd bolsevikokként kerülnek ki a harcból. Ilyen természetűek a nehézségekkel velejáró veszélyek. Ilyenek a nehézségek leküzdésének eredményei.

Vannak azonban másfajta veszélyek is, olyan veszélyek, amelyek a sikerekkel kapcsolatosak, olyan veszélyek, amelyek az eredményekkel járnak együtt. Igen, igen elvtársak, a sikerekkel, az eredményekkel együttjáró veszélyek. Ezek a veszélyek abban állnak, hogy a politikában kevéssé jártas és nem nagyon tapasztalt emberekben a siker teremtette körülmények — amikor siker-sikerre, eredmény-eredményre, tervtúlteljesítés-tervtúlteljesítésre halmozódik — a gondatlanság és önelégültség szülőanyjává válnak, megteremtik a parádés ünnepségek és kölcsönös üdvözlések légkörét, amelyek kiölik a mértéktudást és eltompítják a politikai érzéket, megfosztják az embereket energiájuktól és arra ösztönzik őket, hogy babérjaikon pihenjenek.

Nem csoda, hogy az elbizakodottságnak és önelégültségnek ebben a bódító légkörében, a parádés tün-

tetések és zajos öndicséretek légkörében az emberek megfeledkeznek egyes lényeges tényekről, amelyeknek elsőrendű jelentőségük van országunk sorsa szempontjából, hogy az emberek kezdik nem észrevenni az olyan kellemetlen tényeket, mint a kapitalista környezet, a kártevés új formái, a sikereinkkel kapcsolatos veszélyek stb. Kapitalista környezet? De hisz ez kicsiség! Micsoda jelentősége lehet holmi kapitalista környezetnek, ha teljesítjük és túlteljesítjük gazdasági terveinket? A kártevés új formái, a trockizmus elleni harc? Mindez semmiség! Micsoda jelentőségük lehet ezeknek az apróságoknak, amikor teljesítjük és túlteljesítjük gazdasági terveinket? A párt szervezeti szabályzata, a pártszervek választásának elve, a pártvezetők beszámolási kötelezettsége a párttagság tömegével szemben? Vajjon szükség van-e minderre? Érdemes-e egyáltalán ilyen csekélységekkel bíbelődni, ha gazdaságunk fejlődik s a munkások és parasztok anyagi helyzete egyre jobban javul? Mindez semmiség! A terveket túlteljesítjük, pártunk nem rossz, a párt Központi Bizottsága szintén nem rossz, mi a csodára van még szükségünk? Furcsa emberek ülnek ott Moszkvában, a párt Központi Bizottságában: kifundálnak holmi kérdéseket, beszélnek valami kártevésről, maguk nem alszanak és másokat sem hagynak aludni...

Ime, szemléltető példája annak, hogy milyen könnyen és «egyszerűen» fertőzi meg a politikai vakság némely tapasztalatlan elvtársunkat, akiknek a gazdasági sikerektől való elragadtatásukban fejükbe szállt a dicsőség.

Ezek a sikerekkel, az eredményekkel kapcsolatos veszélyek

Ezek az okai annak, hogy pártbeli elvtársaink a gazdasági sikerektől elragadtatva megfeledkeztek a Szovjetunió számára lényeges jelentőséggel biró nem-

zetközi és belső jellegű tényekről és nem vették észre az országunkat környező veszedelmek egész sorát.

Ezek gondatlanságunk, feledékenységünk, óvatlanságunk, politikai vakságunk gyökerei.

Ezek a gyökerei gazdasági és pártmunkánk fogyatékosságainak.

V

FELADATAINK

Hogyan számoljuk fel munkánknak ezeket a fogyatékosságait?

Mit kell tennünk, hogy ezt elérjük?

Feltétlenül meg kell valósítani a következő rendszabályokat.

1) Elsősorban arra van szükség, hogy az egyik vagy másik hivatal folyó kérdéseiben elmerülő pártbeli elvtársaink figyelmét a nagy nemzetközi és belpolitikai jellegű kérdések felé fordítsuk.

2) Pártunk politikai munkáját fel kell emelnünk a kellő színvonalra, főfeladatul tűzve ki a párt-, szovjet- és gazdasági káderek politikai nevelését és bolsevik megedzését.

3) Meg kell magyaráznunk pártbeli elvtársainknak, hogy a gazdasági sikerek, amelyeknek jelentősége elvitathatatlanul igen nagy s amelyekre törekedni fogunk a jövőben is, napról-napra, évről-évre — mégsem merítik ki szocialista építésünk egész ügyét.

Meg kell magyaráznunk, hogy a gazdasági sikerekkel kapcsolatos árnyoldalak, amelyek az önelégültségben, gondatlanságban és a politikai érzék eltompulásában fejeződnek ki, csak abban az esetben számolhatók fel, ha a gazdasági sikerek a pártépítés terén elért

sikerekkel és pártunk széles mederben folyó politikai nevelő munkájával párosulnak.

Meg kell magyaráznunk, hogy maguk a gazdasági sikerek, azok tartóssága és huzamossága teljesen a szervezeti és politikai pártmunka sikereitől függnek, hogy e nélkül a feltétel nélkül a gazdasági sikerek homokra építetteknek bizonyulhatnak.

4) Emlékeznünk kell rá és sohasem szabad elfelejtenünk, hogy a kapitalista környezet alapvető tény, amely meghatározza a Szovjetunió nemzetközi helyzetét.

Emlékeznünk kell rá és sohasem szabad elfelejtenünk, hogy mindaddig, amíg van kapitalista környezet, lesznek kártevők, diverzánsok, kémek és terroristák is, akiket az idegen államok kémszervezetei küldenek a Szovjetunió hátába. Erről nem szabad megfeledkeznünk és harcolnunk kell azok ellen az elvtársak ellen, akik lebecsülik a kapitalista környezet tényének jelentőségét, akik lebecsülik a kártevés erejét és jelentőségét.

Meg kell magyaráznunk pártbeli elvtársainknak, hogy semilyen gazdasági siker, bármilyen nagy is az, nem törölheti ki a kapitalista környezet tényét és az ebből a tényből folyó eredményeket.

Meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, hogy elvtársaink, mind a pártbeli, mind a pártonkívüli bolsevikok, megismerkedhessenek a külföldi kémszervezeték kártevő, diverziós és kémkedési tevékenységének céljaival és feladataival, gyakorlatával és technikájával.

5) Meg kell magyaráznunk pártbeli elvtársainknak, hogy a trockisták, akik aktív elemek a külföldi kémszervezetek diverziós, kártevő és kémkedési tevékenységében, már régóta nem politikai áramlat a munkásosztályon belül, hogy már régen megszüntek valamely, a munkásosztály érdekeivel összegyeztethető eszmét szolgálni, hogy a külföldi kémszervezetek zsoldjában

álló kártevők, diverzánsok, kémek és gyilkosok elvtelen és minden eszmei tartalmat nélkülöző bandájává váltak.

Meg kell magyaráznunk, hogy a mai trockizmus elleni harcban most nem a régi módszerekre, nem a vitatkozás módszereire, hanem új módszerekre, a kiírtás, a szétzúzás módszereire van szükség.

6) Meg kell magyaráznunk pártbeli elvtársainknak a mai kártevők és a sachtii időszak kártevői közötti különbséget, meg kell magyaráznunk, hogy míg a sachtii időszak kártevői a technika alapján csapták be embereinket, kihasználva azok technikai elmaradottságát, addig a mai, párttagsági könyvvel rendelkező kártevők, az irántuk, mint párttagok iránt tanusított politikai bizalom alapján csapják be embereinket, kihasználva embereink politikai gondatlanságát.

A technika elsajátításának régi jelszavát, amely megfelelt a sachtii időszaknak, ki kell egészíteni a káderek politikai nevelésének, a bolsevizmus elsajátításának és politikai hiszékenységünk felszámolásának új jelszavával, amely teljesen megfelel annak az időszaknak, amelyben ma élünk.

Azt kérdezhetné valaki, vajjon nem lehetett-e tíz évvel ezelőtt, a sachtii időszakban egyszerre kiadni mindkét jelszót, mind az első jelszót, a technika elsajátításáról, mind a második jelszót, a káderek politikai neveléséről? Nem, nem lehetett. Nálunk, a bolsevik pártban nem így szokták a dolgokat intézni. A forradalmi mozgalom fordulópontjain mindig valamilyen alapvető jelszót adunk ki, mint központi jelszót, azért, hogy azt megragadva, segítségével kezünkben tarthassuk az egész láncot. Lenin így tanított bennünket: keressétek meg munkánk láncolatában a fő láncszemet, ragadjátok meg és húzzátok, hogy segítségével magatok

után vonhassátok az egész láncot és előre mehessetek. A forradalmi mozgalom története azt mutatja, hogy ez a taktika az egyetlen helyes taktika. A sachtii időszakban embereink gyengesége technikai elmaradottságukban állott. Nem politikai, hanem technikai kérdések voltak akkor a gyengéink. Ami az akkori kártevőkhöz való politikai viszonyunkat illeti, az teljesen világos volt, mint bolsevikok viszonya politikailag idegen emberekhez. Ezt a technikai gyengeségünket felszámoltuk azzal, hogy kiadtuk a technika elsajátításának jelszavát és az azóta eltelt időszak alatt kineveltük a technikailag képzett bolsevik káderek tíz- és százezreit. Más a helyzet most, amikor már vannak technikailag képzett bolsevik káderein k s amikor a kártevők szerepében nem nyiltan idegen emberek lépnek fel, akiknek emellett semilyen technikai előnyük sincs a mi embereinkkel szemben, hanem olyan emberek, akik tagkönyvvel rendelkeznek és élvezik a párttagok összes jogait. Embereink gyenge oldala most nem a technikai elmaradottság, hanem a politikai gondatlanság, a vak bizalom olyan emberek iránt, akik véletlenül jutottak pártkönyvhöz, az hogy az embereket nem munkájuk eredménye alapján, hanem politikai nyilatkozataik alapján ellenőrizték. Most nem káderein k technikai elmaradottságának felszámolása a központi kérdés számunkra, mert azt lényegében már felszámoltuk, hanem a politikai gondatlanság és a véletlenül tagkönyvhöz jutott kártevőkkel szemben tanusított politikai hiszékenység felszámolása.

Ez a gyökeres különbség a káderekért a sachtii kártevések időszakában folytatott harc központi kérdése és a jelenlegi időszak központi kérdése között

Ezért nem adhattuk ki és nem volt szabad egyszerre kiadnunk tíz évvel ezelőtt mindkét jelszót, mind

a technika elsajátításának jelszavát, mind a káderek politikai nevelésének jelszavát.

Ezért kell most a technika elsajátításának régi jelszavát kiegészítenünk a bolsevizmus elsajátításának, a káderek politikai nevelésének és politikai gondatlanságunk felszámolásának új jelszavával.

7) Szét kell zúzni és el kell vetni azt a rothadt elméletet, hogy az osztályharcnak minden egyes előretett lépésünkkel egyre jobban le kell lohadnia, hogy az osztályellenség sikereink arányában egyre kezesebbé válik.

Ez nemcsak rothadt elmélet, hanem veszedelmes elmélet is, mert elkábítja, csapdába csalja embereinket, az osztályellenségnek pedig lehetővé teszi, hogy felocsudjon és folytassa a harcot a szovjet hatalom ellen.

Ellenkezőleg, mennél jobban haladunk előre, mennél több sikerünk lesz, annál jobban fognak dühöngeni a szétzúzott, kizsákmányoló osztályok maradványai, annál inkább folyamodnak majd a harc élesebb formáihoz, annál inkább igyekeznek majd ártani a szovjet államnak, annál inkább nyúlnak majd a legkétségbeesettebb harci eszközökhöz, mint a pusztulásra kárhozottak végső eszközéhez.

Nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy a szétzúzott osztályok maradványai a Szovjetunióban nincsenek egyedül. Közvetlen támogatást kapnak a Szovjetunió határain túl élő ellenségeinktől. Hiba volna azt gondolni, hogy az osztályharc küzdőtere a Szovjetunió határainál végetér. Míg az osztályharc egyik vége a Szovjetunió határain belül fejti ki hatását, addig a másik vége a bennünket körülvevő polgári államok területére húzódik át. Ezt feltétlenül tudják a szétzúzott osztályok maradványai is. És éppen azért, mert tudják, a jövőben is folytatni fogják elkeseredett kirohanásaikat.

Erre tanít minket a történelem. Erre tanít minket a leninizmus.

Minderre emlékeznünk kell és résen kell lennünk.

8) Szét kell zúzni és el kell vetni a másik rothadt elméletet is, amely szerint nem lehet kártevő az, aki nem állandóan űzi a kártevést s aki néha sikereket is mutat fel munkájában.

Ez a furcsa elmélet elárulja szerzőinek naivitását. Egyetlen kártevő sem fog folytonosan kárt tenni, ha nem akarja, hogy a legrövidebb időn belül leleplezzék. Ellenkezőleg, az igazi kártevőnek időnként sikereket kell felmutatnia munkájában, mert ez az egyetlen eszköz arra, hogy megmaradhasson kártevőnek, beférkőzzék bizalmunkba és folytathassa kártevő munkáját.

Azt hiszem, ez a kérdés világos és nem szorul további magyarázatra.

9) Szét kell zúzni és el kell vetni a harmadik rothadt elméletet is, amely arról szól, hogy a gazdasági tervek rendszeres végrehajtása semmivé teszi a kártevést és a kártevés eredményeit.

Az ilyen elméletnek csak egy célja lehet: csiklandozni funkcionáriusaink hivatali hiuságát, megnyugtatni őket és gyengíteni a kártevés ellen folytatott harcukat.

Mit jelent – gazdasági terveink rendszeres végrehajtása?

Először, bebizonyított tény, hogy valamennyi gazdasági tervünk alulméretezett, mert nem veszi számításba a népgazdaságunk méhében rejlő óriási tartalékokat és lehetőségeket.

Másodszor, az, hogy a gazdasági terveket népbiztosságonként egészükben végrehajtják, még nem jelenti azt, hogy némely nagyon fontos ágban szintén végrehajtják a terveket. Ellenkezőleg, a tények azt mutatják, hogy az évi gazdasági terveket végrehajtó, sőt túlteljesítő

népbiztosságok egész sora rendszeresen nem hajtja végre a terveket a népgazdaság némely nagyon fontos ágában.

Harmadszor, nem lehet kétséges, hogy ha a kártevőket nem leplezték volna le és nem dobták volna ki, a gazdasági tervek végrehajtása terén bizony rosszabbul állanánk, amiről nem volna szabad megfeledkezniök a szóban forgó elmélet rövidlátó szerzőinek.

Negyedszer, a kártevők legfőbb kártevő munkájukat rendszerint nem békeidőre, hanem a háború előestéjére vagy magának a háborúnak a tartamára tartogatják. Tegyük fel, hagynók, hogy «a gazdasági tervek rendszeres végrehajtásának» rothadt elmélete elringasson bennünket és nem bántanók a kártevőket. El tudják-e képzelni ennek a rothadt elméletnek a szerzői, hogy milyen óriási kárt okoznának államunknak a kártevők háború esetén, ha hagynánk, hogy megmaradjanak népgazdaságunkban, «a gazdasági tervek rendszeres végrehajtásának» rothadt elmélete árnyékában?

Nem világos e, hogy «a gazdasági tervek rendszeres végrehajtásának» elmélete olyan elmélet, amely előnyös a kártevők számára?

10) Szét kell zúzni és el kell vetni a negyedik rothadt elméletet is, amely arról szól, hogy a Sztahánov-mozgalom a kártevés felszámolásának legfőbb eszköze.

Ezt az elméletet azért agyalták ki, hogy a sztahánovistákról és a Sztahánov-mozgalomról folytatott fecsegés zajában elhárítsák a kártevők ellen irányított csapást.

Molotov elvtárs beszámolójában a tények egész sorát hozta fel, amelyek megmutatják, hogyan éltek vissza a trockista és nemtrockista kártevők a Kuznyeck-medencében és a Donyec-medencében politikailag gondatlan elvtársaink bizalmával, hogyan vezették rendszeresen az orruknál fogva a sztahánovistákat, hogyan

vetettek nekik gáncsot, gördítettek mesterséges akadályokat sikeres munkájuk elé, s hogyan érték el végül a sztahánovisták munkájának meghiusítását. Mit tehetnek a sztahánovisták egymagukban, ha az üzemépítkezéseknek kártevő módon való vezetése, mondjuk a Donyecmedencében, hézagot idézett elő a szénkitermelés előkészítő munkálatai között, amelyek elmaradtak az ütemtől és az összes többi munkák között? Nem világos-e, hogy maga a sztahánovista mozgalom a mi reális segítségünkre szorul a kártevők mindenféle mesterkedésével szemben, hogy előre vihesse az ügyet s betölthesse nagy küldetését? Nem világos-e, hogy a kártevés elleni harc, a kártevés felszámolásáért folyó harc, a kártevés megfékezése — elengedhetetlen előfeltétele annak, hogy a sztahánovista mozgalom egész szélességében kibontakozhassék?

Azt hiszem, hogy ez a kérdés szintén világos és nem szorul további magyarázatra

11) Szét kell zúzni és el kell vetni az ötödik rothadt elméletet is, amely arról szól, hogy a trockista kártevőknek nincsenek többé tartalékaik, hogy utolsó kádereiket szedik össze.

Ez nem igaz, elvtársak. Ilyen elméletet csak naív emberek találhattak ki. A trockista kártevőknek megvannak a maguk tartalékai. Ezek elsősorban a szétzúzott kizsákmányoló osztályok maradványai a Szovjetunión belül. És ezek a Szovjetunióval szemben ellenséges csoportok és szervezetek egész sora a Szovjetunió határain túl

Vegyük például a trockista ellenforradalmi IV Internacionálét, amely kétharmadrészben kémekből és diverzánsokból áll. Mi ez, ha nem tartalék? Vajjon nem világos-e, hogy ez a kéminternacionále káderekket fog szállítani a trockisták kémkedő és kártevő tevékenysége számára?

Vagy vegyük még például a szélhámos Scheflo csoportját Norvégiában, amely hajlékot adott Trockijnak, a főspionnak és segítségére volt abban, hogy ártson a Szovjetuniónak. Mi ez a csoport, ha nem tartalék? Ki tagadhatja, hogy ez az ellenforradalmi csoport a jövőben is szolgálatokat fog tenni a trockista kémeknek és kártevőknek?

Vagy vegyük például egy másik, Scheflóhoz hasonló szélhámos csoportját: Souvarine franciaországi csoportját. Mi ez, ha nem tartalék? Tagadhatja-e valaki, hogy ez a szélhámosokból álló csoport szintén támogatni fogja a trockistákat a Szovjetunió ellen irányuló kémkedési és kártevő munkájukban?

Hát a németországi uraságok, a mindenfajta Ruth Fischerek, Maszlovok, Urbahnsok, akik testestül-lelkestül eladták magukat a fasisztáknak — ezek talán nem tartalékok a trockizmus kémkedési és kártevő munkája számára?

Vagy például az ismert amerikai íróhorda, Eastmannel, az ismert csirkefogóval az élén, ezek a banditái a tollnak, akik abból élnek, hogy rágalmazzák a Szovjetunió munkásosztályát — mik ezek, ha nem tartalékai a trockizmusnak?

Nem, el kell vetni azt a rothadt elméletet, hogy a trockisták utolsó kádereiket szedik össze.

12) Végül szét kell zúzni és el kell vetni még egy rothadt elméletet, amely arról szól, hogy mivel mi, bolsevikok, sokan vagyunk, a kártevők pedig kevesen, mivel minket, bolsevikokat, az emberek tízmilliói támogatnak, a trockista kártevőket pedig csak egyesek, csak néhány tucat ember, tehát mi bolsevikok megtehetnők, hogy ügyet se vessünk holmi kis csoport kártevőre.

Ez helytelen, elvtársak. Ezt az — enyhén szólva — furcsa elméletet azért találták ki, hogy megvigasztalják

vele néhány vezető elvtársunkat, akik kudarcot vallottak munkájukban, mert nem tudtak harcolni a kártevés ellen, s hogy elaltassák éberségüket, nyugodt alvást biztosítsanak számukra.

Hogy a trockista kártevőket csak egyesek támogatják, a bolsevikokat viszont az emberek tízmilliói, ez persze igaz. Ebből azonban egyáltalán nem következik, hogy a kártevők nem tudnak nagyon komoly kárt okozni ügyünknek. Ahhoz, hogy ártsanak és kárt okozzanak, ahhoz egyáltalán nincs sok emberre szükség. Hogy felépítsük a Dnyeprosztrojt, a munkások tízezreit kell munkába állítani. Ahhoz azonban, hogy felrobbantsák, elég talán néhány tucat ember, nem több. Hogy megnyerjünk egy ütközetet a háborúban, ehhez néhány hadtestnyi vöröskatonára lehet szükség. Ahhoz azonban, hogy ezt a csatanyerést a fronton meghiusítsák, elegendő néhány kém valahol a hadsereg vezérkarában, vagy akár egy hadosztály vezérkarában, akik el tudják lopni a hadműveleti tervet és át tudják adni az ellenségnek. Hogy felépítsünk egy nagy vasúti hidat, ahhoz az emberek ezreire van szükség. De ahhoz, hogy felrobbantsák, elég mindössze néhány ember. Ilyen példákat tízével és százával hozhatnánk fel.

Következésképpen nem vigasztalhatjuk magunkat azzal, hogy mi sokan vagyunk, ők pedig, a trockista kártevők, kevesen.

El kell érni azt, hogy a trockista kártevők egyáltalán ne legyenek soraink között.

Így vagyunk azzal a kérdéssel, hogy miként számoljuk fel munkánknak azokat a fogyatékosságait, amelyek fellelhetők valamennyi szervezetünkben, gazdasági és szovjet szervezeteinkben, közigazgatási és pártszervezeteinkben egyaránt.

Ezek azok a rendszabályok, amelyek e fogyatékosságok felszámolásához szükségesek.

Ami különösen a pártszervezeteket és a munkájukban előforduló hiányosságokat illeti, e hiányosságok felszámolásának rendszabályairól elég részletesen van szó a megtárgyalás céljából önök elé terjesztett határozati javaslatban. Ezért azt hiszem, hogy nem szükséges itt kitérnem a dolognak erre az oldalára.

Csak pártkádereink politikai kiképzésének és tökéletesítésének kérdéséről szeretnék néhány szót szólni.

Azt hiszem, ha megtudnók csinálni, hogy pártkádereinket minden fokon, a legalsótól a legfelsőbbig, úgy ki tudnánk képezni ideológiailag és megedzeni politikailag, hogy szabadon tudjanak tájékozódni a belső és nemzetközi helyzetben, ha teljesen érett leninistákká, marxistákká tudnók őket formálni, akik komoly hibák nélkül képesek megoldani az ország vezetésének kérdéseit, ezzel feladataink kilenctizedrészét megoldanánk.

Hogyan állunk pártunk vezető kádereivel?

Pártunk kötelékében, ha a párt vezető rétegeit tekintjük, körülbelül 3—4.000 felsőfokú vezető van. Ez — mondhatnám — pártunk tábornoki kara.

Azután következik 30—40.000 középfokú vezető. Ez pártunk tisztikara.

Azután következik pártunknak körülbelül 100—150.000 főnyi alsó parancsnoki rétege. Ez, hogy úgy mondjam, pártunk altiszti kara.

Emelni e parancsnoki káderek ideológiai színvonalát és politikai edzettségét, felfrissíteni ezeket a kádereket előléptetésükre váró friss erőkkel és ilymódon kiszélesíteni a vezető káderek állományát — ez a feladat.

Mi szükséges ehhez?

Elsősorban: szükséges, hogy utasítsuk a vezető pártfunkcionáriusokat, a sejtitkároktól a területi és

köztársasági pártszervezetek titkáraiig, hogy bizonyos idő alatt válasszanak ki maguknak két-két embert, két-két pártmunkást, akikben megvan a képesség, hogy igazi helyetteseik legyenek. Azt mondhatják erre: de honnan vegyük őket, két helyettest mindenki számára, ilyen embereink nincsenek, nincsenek megfelelő pártmunkásaink. Ez nem igaz elvtársak. Tízezer számra vannak rátermett embereink, tehetséges embereink. Csak ismerni kell őket és idejében előléptetni, hogy ne savanyodjanak meg régi helyükön és ne induljanak rothadásnak. Keressetek és találni fogtok.

Továbbá, a sejttitkárok oktatására és továbbképzésére minden területi központban négyhónapos «*pártiskolákat*» kell létesíteni. Ezekbe az iskolákba el kell küldeni valamennyi alapszervezet (sejt) titkárát, majd, miután ezek elvégezték a tanfolyamot és visszatértek munkahelyükre — helyetteseiket és az alapszervezetek legtehetségesebb tagjait.

Továbbá, a kerületi szervezetek első titkárainak politikai továbbképzésére a Szovjetuniónak, mondjuk, tíz legfontosabb központjában nyolchónapos «*leninista tanfolyamot*» kell létesíteni. Ezekre a tanfolyamokra el kell küldeni a kerületi és körzeti pártszervezetek első titkárait, majd, miután ezek elvégezték a tanfolyamot és visszatértek munkahelyükre — helyetteseiket, valamint a kerületi és körzeti szervezetek legtehetségesebb tagjait.

Ezenkívül, a városi szervezetek titkárainak ideológiai továbbképzése és politikai tökéletesítése céljából a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága mellett hathónapos «*párttörténeti és pártpolitikai tanfolyamot*» kell létesíteni. Erre a tanfolyamra el kell küldeni a városi szervezetek első vagy második titkárait, majd, miután ezek elvégezték a tanfolyamot és vissza-

tértek munkahelyükre — a városi szervezetek legtehetségesebb tagjait.

Végül a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága mellett létesíteni kell egy hathónapos *«tanácskozást a belpolitika és nemzetközi politika kérdéseiről»*. Ide a területi szervezeteknek, valamint a nemzetiségi kommunista pártok központi bizottságainak első titkárait kell küldeni. Ezek közül az elvtársak közül olyan tehetséges vezetőknek kell többszörösen is elegendő számban kikerülniök, akik pártunk Központi Bizottsága vezetőinek nyomdokaiba léphetnek. Ez feltétlenül szükséges és ennek meg kell történnie.

Befejezem, elvtársak.

Ilyenformán kifejtettük munkánk alapvető fogyatékosságait, azokat, amelyek közösek valamennyi szervezetünkben, a gazdasági, közigazgatási és pártszervezetekben, és azokat is, amelyek csak külön a pártszervezetekre jellemzők — mindezek olyan fogyatékosságok, amelyeket a munkásosztály ellenségei kihasználnak diverziós, kártevő, kémkedési és terrorista tevékenységük céljaira.

Megjelöltük továbbá azokat az alapvető rendszabályokat, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ezeket a fogyatékosságokat felszámoljuk és ártalmatlanná tegyük a külföldi kémszervezetek trockista-fasiszta ügynökeinek diverziós, kártevő, kémkedő és terrorista támadásait.

Kérdem: meg tudjuk-e valósítani mindezeket a rendszabályokat, megvan-e ehhez minden szükséges lehetőségünk?

Feltétlenül meg tudjuk valósítani. Meg tudjuk valósítani, mivel rendelkezésünkre állnak mindazok az eszközök, amelyek ezeknek a rendszabályoknak a megvalósításához szükségesek.

Mi az tehát, ami nálunk hiányzik?

Csak egy dolog hiányzik: a készség arra, hogy saját gondatlanságunkat, saját óvatlanságunkat, saját politikai rövidlátásunkat felszámoljuk

Ez a dolog veleje.

De vajjon nem tudnánk elbánni ezzel a nevetséges és ostoba betegséggel, mi, akik megdöntöttük a kapitalizmust, akik lényegében felépítettük a szocializmust és magasra emeltük a világkommunizmus nagy zászlaját?

Nincs okunk kételkedni abban, hogy feltétlenül elbánunk vele, persze csak akkor, ha akarjuk. Nem egyszerűen bánunk el vele, hanem bolsevik módra, amúgy igazában.

S amikor elbántunk ezzel az ostoba betegséggel, teljes bizonyossággal elmondhatjuk, hogy nem félünk semilyen ellenségtől, sem belsőtől, sem külsőtől, nem félünk támadásaiktól, mert szét fogjuk őket zúzni a jövőben éppúgy, amint szétzúzzuk őket a jelenben, amint szétzúztuk őket a múltban. (*Taps.*)

ZÁRSZÓ

Elvtársak!

Előadói beszédemben a napirenden levő tárgy alapvető kérdéseivel foglalkoztam. A vita megmutatta, hogy immár teljes a világosság, megértettük a feladatokat és megvan a készség arra, hogy munkánk fogyatékosságait kiküszöböljük. A viták azonban azt is megmutatták, hogy szervezeti és politikai gyakorlatunknak van néhány konkrét kérdése, amelyet még nem értettünk meg egészen világosan. Hét ilyen kérdést számoltam össze.

Engedjék meg, hogy néhány szót szóljak ezekről a kérdésekről.

1. Most — fel kell tételeznem — mindenki megértette, belátta, hogy túlzásba vitt belefelejtkezés a gazda-

sági kampányokba és a gazdasági sikerekbe, amikoris a pártpolitikai kérdéseket nem értékelik kellően és megfeledkeznek róluk — zsákutcába vezet. Pártmunkásaink figyelmét tehát a pártpolitikai kérdések felé kell fordítani, hogy a gazdasági sikerek párosuljanak és együtt haladjanak a párt politikai nevelő munkájának sikereivel.

Hogyan kell a gyakorlatban megvalósítani a politikai pártmunka fokozásának feladatát, azt a feladatot, hogy a pártszervezeteket mentesítsük a gazdasági aprómunkától? A vitából kitűnik, hogy egyes elvtársak hajlandók ebből azt a helytelen következtetést levonni, hogy most aztán teljesen abba kell majd hagyni a gazdasági munkát. Legalábbis voltak efféle hangok: no most, hálistennek, megszabadulunk a gazdasági ügyektől, most politikai pártmunkával is foglalkozhatunk. Helyes-e ez a következtetés? Nem, nem helyes. Amikor pártbeli elvtársaink belefelejtkeztek a gazdasági sikerekbe, eltávolodtak a politikától, ez szélsőség volt, amelyért drága árat fizettünk. Ha most egyes elvtársaink, hozzáfogva a politikai pártmunka fokozásához, azt képzelik, hogy eltávolodhatnak a gazdaságtól, ez másik szélsőség lesz, amely nem kevesebb áldozatot fog tőlünk követelni. Nem szabad csapongani a szélsőségek között. A politikát nem lehet elválasztani a gazdaságtól. Nem távolodhatunk el a gazdaságtól, mint ahogy nem távolodhatunk el a politikától sem. A tanulmányozás megkönnyítése végett módszertanilag rendszerint el szokták választani a gazdaság kérdéseit a politika kérdéseitől. De ezt csak módszertanilag teszik, mesterségesen, csupán a tanulmányozás megkönnyítése végett. Az életben viszont, a gyakorlatban, a politika és a gazdaság elválaszthatatlan. Együtt élnek és együtt hatnak. És aki gyakorlati munkánkban el akarja választani a gazdaságot a politikától, aki a gazdasági munkát a politikai

munka csökkentése árán akarja fokozni, vagy fordítva, a politikai munkát a gazdasági munka csökkentése árán — az feltétlenül zsákutcába kerül.

A határozati javaslatnak a pártszervezetek gazdasági aprómunkától való felszabadításáról és a politikai pártmunka fokozásáról szóló ismeretes pontja nem úgy értendő, hogy most el kell távolodnunk a gazdasági munkától és a gazdasági vezetéstől, hanem csakis úgy, hogy véget kell vetni annak a gyakorlatnak, hogy pártszervezeteink a gazdasági szerveket, többek között és elsősorban a földművelésügyi szerveket helyettesítették és felelőtlenné tették. Következésképpen el kell sajátítani a gazdasági szervek bolsevik vezetésének módszerét, ez pedig abban áll, hogy rendszeresen segítjük ezeket a szerveket, rendszeresen erősítjük őket és nem e szervek megkerülésével, hanem rajtuk keresztül vezetjük a gazdaságot. A gazdasági szerveknek és elsősorban a földművelésügyi szerveknek kitűnő embereket kell adni, ki kell egészíteni ezeket a szerveket kitűnő új pártmunkásokkal, akik a rájuk bízott feladatokat el tudják végezni. Csak miután ezt a munkát végrehajtottuk, számíthatunk majd arra, hogy a pártszervezetek teljesen felszabadulnak a gazdasági aprómunkától. Világos, hogy ez komoly dolog és bizonyos időt kíván. De amíg ezt nem végeztük el, a pártszervezeteknek a jövőben is — bizonyos rövid ideig — behatóan kell foglalkozniok a mezőgazdasági ügyekkel, minden idevágó aprósággal, a szántás, vetés, aratás stb. kérdéseivel.

2. Néhány szót a kártevőkről, diverzánsokról, kémekről stb. Most, azt hiszem, mindenki előtt világos, hogy a mostani kártevők és diverzánsok, bármilyen — trockista vagy bucharinista — zászlóval leplezzék is magukat, már régóta nem jelentenek politikai áram-

latot a munkásmozgalomban, hogy hivatásos kártevők, diverzánsok, kémek és gyilkosok elvtelen és minden eszmei tartalmat nélkülöző bandájává lettek. Magától értetődik, hogy ezeket az urakat, mint a munkásosztály ellenségeit, mint hazaárulókat kímélletlenül szét kell zúzni és ki kell írtani. Ez világos és nem szorul bővebb magyarázatra.

De felvetődik a kérdés: hogyan kell gyakorlatilag megvalósítanunk a trockizmus japán-német ügynökei szétzúzásának és kiírtásának feladatát? Azt jelenti-e ez, hogy nemcsak a valóságos trockistákat kell ütni és kiírtani, hanem azokat is, akik valamikor a trockizmus felé hajladoztak, utóbb azonban, már régen, otthagyták a trockizmust, szóval nemcsak azokat, akik valóban a kártevés trockista ügynökei, hanem azokat is, akik valamikor véletlenül végigmentek egy utcán, amelyen ez vagy az a trockista szintén járt valamikor? Legalábbis elhangzottak ilyen hangok itt a teljes ülésen. Helyesnek tartható-e a határozat ilyen értelmezése? Nem, nem tartható helyesnek. Ebben a kérdésben, mint minden más kérdésben is, egyéni, megkülönböztetett elbírálásra van szükség. Nem lehet mindent egy kaptafára húzni. Az ilyen sommás elbírálás csak árthat az igazi trockista kártevők és kémek ellen folytatott harc ügyének.

Felelős elvtársaink között akad néhány volt trockista, akik már régen eltávolodtak a trockizmustól és nem rosszabbul, hanem inkább jobban harcolnak a trockizmus ellen, mint némely tiszteletben álló elvtársunk, akiknek nem volt alkalma a trockizmus felé ingadozni. Ostobaság volna most rossz hírbe hozni ezeket az elvtársakat.

Elvtársaink között vannak olyanok is, akik ideológiailag mindig a trockizmus ellen voltak, de ennek elle-

nére személyes kapcsolatot tartottak fenn egyes trockistákkal, amelyet nem késlekedtek megszüntetni, mihelyt világossá vált előttük a trockizmus gyakorlati arculata. Természetesen nem helyes, hogy egyes trockistákhoz fűződő személyes, baráti kapcsolataikat nem azonnal, hanem késve szakították meg. Ostobaság volna azonban ezeket az elvtársakat egy kalap alá venni a trockistákkal.

3. Mit jelent — helyesen kiválogatni a pártmunkásokat és a munkában helyesen elosztani őket?

Ez azt jelenti, hogy a pártmunkásokat, először is, politikai szempontból kell kiválogatni, vagyis aszerint, hogy politikailag megbízhatók-e és másodszor, gyakorlati szempontból, vagyis aszerint, hogy alkalmasak-e az adott konkrét munkára.

Ez azt jelenti, hogy a gyakorlati szempontból nem szabad bürokratikus szempontot csinálni, amikoris a pártmunkásoknak csakis gyakorlati képességei iránt érdeklődnek, de nem érdeklődnek politikai arculatuk iránt.

Ez azt jelenti, hogy a politikai szempontot nem szabad az egyetlen és mindent kimerítő szempontnak tekinteni, amikoris a pártmunkásoknak csakis politikai arculata iránt érdeklődnek, de nem érdeklődnek gyakorlati képességeik iránt.

Mondhatjuk-e azt, hogy pártbeli elvtársaink ezt a bolsevik szabályt teljesítik? Sajnos, ezt nem mondhatjuk. Itt, a teljes ülésen már beszéltek erről. De nem mondtak el mindent. Ezt a kipróbált szabályt ugyanis gyakorlatunkban lépten-nyomon megszegik s méghozzá a legdurvábban. A pártmunkásokat leggyakrabban nem objektív szempontok szerint válogatják ki, hanem véletlen, szubjektív, nyárspolgári és kispolgári szempontok

szerint. Leggyakrabban úgynevezett ismerősöket, barátokat, földiket válogatnak össze, akik a főnöknek személyes jó emberei, akik mesterek főnökeik magasztalásában — a választás tehát a kiválasztottak politikai és munkára való alkalmasságától függetlenül történik.

Érthető, hogy így felelős pártmunkások vezető csoportja helyett egymáshoz közelálló emberek kis családja alakul ki, egy szövetkezet, amelynek tagjai igyekeznek békességben élni, egymást meg nem sérteni, a bajokat nem kikürtölni, egymást magasztalni, és időről időre tátongóan üres és émelyítő jelentéseket küldeni a központba a sikerekről.

Nem nehéz megérteni, hogy az ilyen családias környezetben nem jut helye sem a munkában előforduló hiányosságok bírálatának, sem a munkát vezetők önbírálatának.

Érthető, hogy az ilyen családiasság kedvező talajt teremt a talpnyalók, az olyan emberek kitenyésztésére, akikből kiveszett az emberi méltóság érzete és ezért nincs semmi közük a bolsevizmushoz.

Vegyük például Mirzojant és Vajnovot. Az első Kazachsztán határvidéki pártszervezetének titkára, a második a jaroszlavlyi területi pártszervezet titkára. Ezek az emberek nem az utolsók közöttünk. De hogyan válogatják össze a pártmunkásokat? Az első Azerbajdzsánból és az Urálból, ahol azelőtt dolgozott, átcipelte magával Kazachsztánba 30—40 «saját» emberét és ott felelős állásokba helyezte el őket. A második a Donyecmedencéből, ahol azelőtt dolgozott, szintén egy tucatnyi «saját» emberét cipelte át magával Jaroszlávlyba és szintén felelős állásokba helyezte el őket. Mirzojannak tehát megvan a maga szövetkezete. Megvan Vajnovnak is. Hát nem lehetett volna összeválogatni az embereket a helybeliek közül, az emberek kiválogatására és elosz-

tására vonatkozó ismert bolsevik szabálynak megfelelően? Természetesen, lehetett volna. Miért nem tették hát ezt? Azért, mert megszegik a pártmunkások kiválogatásának bolsevik szabályát, amely kizárja a nyárspolgári és kispolgári módszer lehetőségét, kizárja annak lehetőségét, hogy a pártmunkásokat a sógorság-komaság alapján és szövetkezeti alapon válogassák össze. Ezenkívül ezek az elvtársak, amikor pártmunkásoknak hozzájuk személyileg ragaszkodó embereket válogattak ki, nyilván olyan helyzetet akartak maguknak teremteni, amely bizonyos függetlenséget biztosít nekik mind a helybeliekkel, mind a párt Központi Bizottságával szemben. Tegyük fel, hogy Mirzojant és Vajnovot ilyen vagy olyan körülmények miatt mai munkahelyükről áthelyezzük valamilyen más helyre. Mit fognak csinálni ebben az esetben uszályukkal ? Csak nem akarják őket újra magukkal cipelni új munkahelyükre?

Lám, ilyen képtelenségre vezet a pártmunkások helyes kiválasztására és elosztására vonatkozó bolsevik szabály megszegése.

4. Mit jelent — ellenőrizni a pártmunkásokat, ellenőrizni a feladatok végrehajtását?

Ellenőrizni a munkásokat azt jelenti, hogy nem igéreteik és kijelentéseik alapján, hanem munkájuk eredményei alapján ellenőrizzük a pártmunkásokat.

Ellenőrizni a feladatok végrehajtását azt jelenti, hogy nemcsak az irodában és nemcsak formális jelentések alapján ellenőrizzük a végrehajtást, hanem elsősorban a munka helyszínén, a végrehajtás tényleges eredményei alapján.

Szükséges-e egyáltalán az ilyen ellenőrzés? Feltétlenül szükséges. Szükséges először azért, mert csakis az ilyen ellenőrzés teszi lehetővé, hogy megismerjük a

pártmunkást, megállapítsuk igazi tulajdonságait. Szükséges, másodszor, azért, mert csakis az ilyen ellenőrzés teszi lehetővé, hogy megállapítsuk a végrehajtó apparátus érdemeit és hiányosságait. Szükséges, harmadszor, azért, mert csakis az ilyen ellenőrzés teszi lehetővé, hogy megállapítsuk maguknak a feladatoknak előnyeit és hiányosságait.

Egyes elvtársak azt hiszik, hogy az embereket csak felülről lehet ellenőrizni, amikoris a vezetők ellenőrzik a vezetetteket munkájuk eredményei alapján. Ez nem igaz. A felülről való ellenőrzésre természetesen szükség van, mint az emberek és a feladatvégrehajtás ellenőrzésének egyik hatékony módjára. De a felülről való ellenőrzés korántsem meríti ki az egész ellenőrzést. Van még másfajta ellenőrzés is, az alulról való ellenőrzés, amikor a tömegek, amikor a vezetettek ellenőrzik a vezetőket, kipécézik hibáikat és rámutatnak arra, minő úton-módon lehet a hibákat kijavítani. Ez a fajta ellenőrzés az emberek ellenőrzésének egyik leghatékonyabb módszere.

A pártbeli tömegek ellenőrzik vezetőiket az aktívaüléseken, a konferenciákon, a kongresszusokon úgy, hogy meghallgatják beszámolóikat, megbírálják fogyatékosságaikat, végül pedig úgy, hogy ezeket vagy azokat a vezető elvtársakat megválasztják vagy nem választják meg a vezető szervekbe. A demokratikus centralizmus pontos megvalósítása a pártban, amint ezt pártunk szervezeti szabályzata követeli, a pártszervek feltétlen választottsága, jelöltek állításának és visszautasításának joga, titkos szavazás, a bírálat és önbírálat szabadsága — mindezeket és az ehhez hasonló intézkedéseket meg kell valósítani azért, egyebek között, hogy megkönnyítsük a párt vezetőinek ellenőrzését a párttömegek részéről.

A pártonkívüli tömegek gazdasági, szakszervezeti és egyéb vezetőiket a pártonkívüli aktíváüléseken, a különféle tömeges értekezleteken ellenőrzik, ahol meghallgatják vezetőik beszámolóit, bírálják a hiányosságokat és rámutatnak arra, minő úton-módon lehet a hibákat kijavítani.

Végül a nép az ország vezetőit a Szovjetunió hatalmi szerveinek általános, egyenlő, közvetlen és titkos szavazás útján történő választása alkalmával ellenőrzi.

A feladat az, hogy egyesítsük a felülről való ellenőrzést az alulról való ellenőrzéssel.

5. Mit jelent — saját hibáikon tanítani a káderekét?

Lenin azt tanította, hogy a párt hibáinak lelkiismeretes feltárása, a hibákat előidéző okok tanulmányozása, és az e hibák kijavításához szükséges út megjelölése a pártkáderek oktatásának és nevelésének, a munkásosztály és a dolgozó tömeg oktatásának és nevelésének egyik legbiztosabb eszköze. Lenin ezt mondja.

> «A politikai pártnak a saját hibáihoz való viszonya egyik legfontosabb és legbiztosabb ismertetőjele a párt komolyságának és annak, hogy miként teljesíti a *valóságban* kötelességeit *osztálya* és a dolgozó *tömegek irányában*. A hibát nyíltan elismerni, okait feltárni, kielemezni a helyzetet, amely a hibát szülte, gondosan megvitatni, hogy milyen eszközökkel lehet a hibát kijavítani — íme ez jellemzi a komoly pártot, ilymódon teljesíti a párt kötelességét, így neveli és tanítja az *osztályt*, s azután a *tömegeket* is. *

* *Lenin*, «Baloldaliság» a kommunizmus gyermekbetegsége. (A marxizmus-leninizmus kis könyvtára 19. 20. sz.) Szikra 1948. 44—45 oldal, vagy *Lenin* Válogatott művek. Szikra 1949. 2. kötet 713 oldal. — *Ford.*

Ez azt jelenti, hogy a bolsevikoknak nem az a kötelességük, hogy hibáikat elkenjék, hogy kitérjenek a hibáikra vonatkozó kérdések elől, amint az nálunk gyakran előfordul, hanem az, hogy hibáikat becsületesen és nyiltan beismerjék, hogy becsületesen és nyiltan rámutassanak e hibák kiküszöbölésének módjára, hogy becsületesen és nyiltan kiküszöböljék hibáikat.

Nem mondhatnám, hogy elvtársaink közül sokan szeretik ezt az eljárást. De a bolsevikoknak, ha valóban bolsevikok akarnak lenni, kell annyi bátorságot találniok magukban, hogy hibáikat nyiltan beismerjék, azok okait feltárják, a javítás módjára rámutassanak és ilymódon segítsék a pártot abban, hogy a kádereket helyes oktatásban és helyes politikai nevelésben részesíthesse. Mert csakis ezen az úton, csakis a nyilt és becsületes önkritika légkörében lehet valóban bolsevik kádereket nevelni, valódi bolsevik vezetőket nevelni.

Két példát hozok fel Lenin tétele helyességének alátámasztására

Vegyük például a kolhózépítés terén elkövetett hibáinkat. Bizonyára emlékeznek 1930-ra, amikor pártbeli elvtársaink a parasztság kolhózépítésre való átállításának rendkívül bonyolult kérdését alig három-négy hónap alatt akarták megoldani és amikor a párt Központi Bizottsága kénytelen volt visszarántani a túlságosan nekirugaszkodott elvtársakat. Ez pártunk életének egyik legveszélyesebb időszaka volt. A hiba az volt, hogy pártbeli elvtársaink megfeledkeztek a kolhózépítés önkéntességéről, elfelejtették, hogy nem lehet a parasztokat közigazgatási nyomással a kolhózok útjára vezetni, hogy a kolhózépítéshez nem néhány hónapi, hanem többévi alapos és átgondolt munka szükséges. Megfeledkeztek erről és nem akarták belátni hibáikat. Bizonyára emlékeznek még, hogy

amikor a Központi Bizottság rámutatott arra, hogy a sikerek sok elvtársnak a fejébe szálltak és arra, hogy elvtársaink a vidéken ne rohanjanak előre, megfeledkezve a reális helyzetről — ezt ellenségesen fogadták. De ez nem tartotta vissza a Központi Bizottságot attól, hogy az ár ellen ússzon és pártbeli elvtársainkat a helyes útra térítse. És mi történt? Most mindenki előtt világos, hogy a párt elérte, amit akart, amikor a helyes útra térítette a pártbeli elvtársakat. Most többtízezernyi nagyszerű káderünk van parasztokból, akik értenek a kolhózépítéshez és a kolhózok vezetéséhez. Ezek a káderek az 1930-as év hibáin okultak és nevelődtek. De ezek a káderek ma nem volnának meg, ha a párt akkor nem látta volna be hibáit és nem javította volna ki azokat idejében.

A másik példát már az ipari építés területéről veszem. A sachtii kártevés időszakában elkövetett hibáinkra gondolok. Hibáink abban állottak, hogy nem számoltunk ipari kádereink technikai elmaradottságának egész veszélyével, belenyugodtunk ebbe az elmaradottságba és a szélesméretű szocialista ipari építkezést ellenséges indulatú szakemberek segítségével akartuk kifejleszteni, saját gazdasági kádereinket pedig a burzsoá szakemberek mellett álló rossz komiszárok szerepére kárhoztattuk. Bizonyára emlékeznek rá, hogy gazdasági kádereink akkor milyen kelletlenül ismerték be hibáikat, milyen kelletlenül ismerték el technikai elmaradottságukat és milyen nehézkesen tették magukévá «a technika elsajátításának jelszavát. És mi történt? A tények azt mutatják, hogy «a technika elsajátítása» jelszavának megvolt a foganatja és kedvező eredményekkel járt. Most tíz- és százezernyi nagyszerű bolsevik gazdasági káderünk van, akik már elsajátították a technikát és előreviszik iparunkat. De ezek a káderek ma nem volnának meg,

ha a párt meghátrált volna a saját technikai elmaradottságukat elismerni nem akaró gazdasági szakemberek makacssága elől, ha a párt akkor nem látta volna be saját hibáit és nem javította volna ki azokat idejében.

Egyes elvtársak azt mondják, hogy nem célszerű nyiltan beszélni hibáinkról, mert hibáink nyilt bejsmerését ellenségeink gyengeségünk jelének foghatják fel és kihasználhatják. Ez badarság, elvtársak, merő badarság. Hibáink nyilt bejsmerése és becsületes kijavítása, ellenkezőleg, csak erősítheti pártunkat, emelheti pártunk tekintélyét a munkások, a parasztok, a dolgozó értelmiség szemében, csak növelheti államunk erejét és hatalmát. És ez a fő. Legyenek velünk a munkások, a parasztok és a dolgozó értelmiség — akkor minden egyéb rendbejön.

Más elvtársak azt mondják, hogy hibáink nyilt bejsmerésével kádereinket esetleg nem nevelni és edzeni fogjuk, hanem gyengíteni és bomlasztani, tehát kímélnünk és óvnunk kell kádereinket, kímélnünk kell önérzetüket és nyugalmukat. Ecélból azt ajánlják, hogy kenjük el elvtársaink hibáit, tompítsuk a kritika élét, vagy ami még jobb — húnyjunk szemet e hibák előtt. Ez a felfogás nemcsak gyökerében helytelen, hanem a legnagyobb mértékben veszélyes is, veszélyes elsősorban azokra a káderekre nézve, akiket «kímélni» és óvni» akarnak. Kímélni és óvni a kádereket hibáik elkenése segítségével annyi, mint feltétlenül tönkretenni ezeket a kádereket. Minden bizonnyal tönkretettük volna bolsevik kolhózkádereinket, ha nem tártuk volna fel az 1930-as év hibáit és nem tanítottuk volna meg őket e hibák példáján. Minden bizonnyal tönkretettük volna bolsevik ipari kádereinket, ha nem tártuk volna fel elvtársainknak a sachtii kártevés időszakában elkövetett hibáit és nem tanítottuk volna meg ipari kádereink-

ket e hibák példáján. Aki kádereink önérzetét hibáik elkenése útján akarja kímélni, az tönkreteszi mind a kádereket, mind a káderek önérzetét, mert hibáik elkenésével megkönnyíti új, talán komolyabb hibák megismétlődését, amelyek bizonyára a káderek teljes kudarcát idézik elő, ami nem válik majd »önérzetük és nyugalmuk« egészségére.

6. Lenin arra tanított bennünket, hogy nemcsak tanítsuk a tömegeket, hanem magunk is tanuljunk a tömegektől.

Mit jelent ez?

Ez azt jelenti, hogy nekünk, vezetőknek, nem szabad elbizakodnunk és meg kell értenünk, hogy ha mi a Központi Bizottság tagjai vagy népbiztosok vagyunk, ez még nem jelenti azt, hogy a helyes vezetéshez szükséges minden ismerettel rendelkezünk. A rang önmagában még nem ad ismereteket és tapasztalatokat. A cím — még kevésbbé.

Ez azt jelenti, hogy a mi tapasztalatunk, a vezetők tapasztalata egymagában nem elegendő a helyes vezetéshez, hogy következésképpen ezt a tapasztalatot, a vezetők tapasztalatát, ki kell egészíteni a tömegek tapasztalatával, a párttagság tömegének tapasztalatával, a munkásosztály tapasztalatával, a nép tapasztalatával.

Ez azt jelenti, hogy egy pillanatra sem szabad lazítanunk kapcsolatainkat a tömegekhez, még kevésbbé elszakítani.

Ez azt jelenti, végül, hogy figyelmesen hallgassunk a tömegek hangjára, az egyszerű párttagok hangjára, az úgynevezett »kisemberek« hangjára, a nép hangjára.

Mit jelent az: helyesen vezetni?

Ez korántsem jelenti azt, hogy üljünk az irodában és utasításokat írjunk

Helyesen vezetni, azt jelenti:

először, hogy megtaláljuk a kérdés helyes megoldását, a helyes megoldást pedig nem lehet megtalálni, ha nem vesszük figyelembe a tömegek tapasztalatát, a tömegekét, amelyek saját bőrükön tapasztalják ki vezetésünk eredményeit;

másodszor, hogy megszervezzük a helyes megoldás kivitelezését, amit azonban nem lehet megtenni a tömegek közvetlen segítsége nélkül;

harmadszor, hogy megszervezzük e megoldás kivitelezésének ellenőrzését, amit megintcsak nem lehet megtenni a tömegek közvetlen segítsége nélkül.

Mi, vezetők, a dolgokat, az eseményeket, az embereket csak egy oldalról látjuk, mondhatnám úgyis hogy felülről, a mi látókörünk ennélfogva többé-kevésbbé korlátozott. A tömegek fordítva, a dolgokat, az eseményeket, az embereket a másik oldalról látják, mondhatnám -- alulról, ezért az ő látókörük bizonyos mértékig szintén korlátozott. Hogy megkapjuk a kérdés helyes megoldását, egyesíteni kell ezt a két tapasztalatot. Csak ebben az esetben lesz a vezetés helyes.

Ezt jelenti az, hogy nemcsak tanítsuk a tömegeket, hanem tanuljunk is a tömegtől.

Két példát hozok fel Lenin e tétele helyességének igazolására.

Néhány évvel ezelőtt történt. Mi, a Központi Bizottság tagjai, azt a kérdést tárgyaltuk, hogyan lehetne megjavítani a helyzetet a Donyec-medencében. A Nehézipari Népbiztosság által előterjesztett rendszabályok tervezete nyilvánvalóan nem volt kielégítő. Háromszor küldtük vissza a tervezetet a Nehézipari Népbiztosságnak. Háromszor kaptunk a Nehézipari Népbiztosságtól egyre újabb tervezetet. De ezek sem voltak kielégítők. Végül elhatároztuk, hogy felhívunk a Donyec-medencé-

ből néhány munkást és egyszerű gazdasági és szakszervezeti funkcionáriust. Három napig tanácskoztunk ezekkel az elvtársakkal. És mindannyiunknak, a Központi Bizottság tagjainak el kellett ismernünk, hogy csak ők, ezek az egyszerű munkások, ezek a kisemberek tudták nekünk megmutatni a helyes megoldást. Bizonyára emlékeznek a Központi Bizottság és a Népbiztosok Tanácsának ismert határozatára a donyeci szénkitermelés fokozását célzó intézkedésekről. A Központi Bizottságnak és a Népbiztosok Tanácsának ezt a határozatát is, amelyet valamennyi elvtársunk helyes, sőt kiváló határozatnak ismert el, a tömeg egyszerű emberei sugalmazták.

Másik példa. Nyikolájenko elvtársnő példájára gondolok. Ki az a Nyikolájenko? Nyikolájenko egyszerű párttag. Közönséges «kisember». Egész éven át küldte a jeladásokat, hogy a kievi pártszervezetben nincsenek rendben a dolgok, leleplezte a sógorság-komaságot, a kispolgári és nyárspolgári magatartást a pártmunkások irányában, az önkritika elnyomását, a trockista kártevők erőszakoskodását. Elhessegették, mint valami szemtelen legyet. Végtére, hogy lerázzák magukról, fogták és kizárták a pártból. Sem a kievi szervezet, sem az Ukrajnai Kommunista (bolsevik) Párt Központi Bizottsága nem segített neki kiverekedni a maga igazát. Csak a párt Központi Bizottságának beavatkozása segített kibogozni ezt az összekúszált csomót. És mi derült ki az ügy kivizsgálása után? Kiderült, hogy Nyikolájenkónak igaza volt, a kievi szervezetnek pedig nem volt igaza. Se több, se kevesebb. Pedig hát ki az a Nyikolájenko? Persze, nem tagja a Központi Bizottságnak, nem népbiztos, nem a kievi területi szervezet titkára, még csak nem is valamelyik sejt titkára, csak egyszerű párttag.

Amint látják, az egyszerű emberek néha sokkal közelebb járnak az igazsághoz, mint egyes magas intézmények.

Ilyen példákat még tucatjával és százával lehetne felsorolni.

Kiderül tehát, hogy ügyeink vezetéséhez a mi tapasztalatunk, a vezetők tapasztalata egymagában korántsem elegendő. Ahhoz, hogy helyesen vezessünk, a vezetők tapasztalatát ki kell egészíteni a párttagság tömegének tapasztalatával, a munkásosztály tapasztalatával, a dolgozók tapasztalatával, az úgynevezett kisemberek» tapasztalatával.

És mikor lehetséges ez?

Ez csak abban az esetben lehetséges, ha a vezetők a legszorosabb kapcsolatban vannak a tömegekkel, ha kapcsolatban vannak a pártbeli tömegekkel, a munkásosztállyal, a parasztsággal, a dolgozó értelmiséggel.

Kapcsolat a tömegekkel, e kapcsolat erősítése, készség a tömegek hangjának meghallgatására — ebben van a bolsevik vezetés ereje és legyőzhetetlensége.

Szabálynak ismerhetjük el, hogy a bolsevikok mindaddig, amíg megőrzik kapcsolataikat a nép széles tömegeivel, legyőzhetetlenek lesznek. És fordítva, csak el kell szakadniok a bolsevikoknak a tömegektől és el kell veszíteniök a velük való kapcsolatot, csak az kell, hogy belepje őket a bürokratizmus rozsdája és egyszeribe elveszítik minden erejüket, semmivé válnak.

Az ókori görög mitológiában szerepel egy kiváló hős — Anteusz, aki, mint a mitológia elbeszéli, Poseidonnak, a tengerek istenének és Geának, a föld istennőjének volt a fia. Különösen vonzódott anyjához, aki szülte, táplálta és felnevelte. Nem volt olyan hős, akit ez az Anteusz le nem győzött volna. Legyőzhetetlen hősnek

tartották. Miben volt ereje? Abban, hogy valahányszor az ellenféllel viaskodva szorult helyzetbe került — megérintette a földet, anyját, aki szülte és táplálta, és mindig új erőt kapott tőle. De neki is volt egy gyenge pontja — az a veszély, hogy valamiképpen elszakítják a földtől. Ellenségei számontartották ezt a gyengéjét és leselkedtek rá. És akadt ellensége, aki kihasználta ezt a gyengéjét és legyőzte Anteuszt. Ez Herkules volt. De hogyan győzte le? Elszakította a földtől, felkapta a levegőbe, megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy a földet megérintse és így, fönt a levegőben, megfojtotta.

Azt hiszem, hogy a bolsevikok emlékeztetnek bennünket a görög mitológia hősére, Anteuszra. Ők ugyanúgy, mint Anteusz, azért erősek, mert kapcsolatot tartanak anyjukkal, a tömegekkel, amelyek szülték, táplálták és nevelték őket. És mindaddig, amíg kapcsolatot tartanak anyjukkal, a néppel, minden esélyük megvan arra, hogy legyőzhetetlenek maradjanak.

Ez a bolsevik vezetés legyőzhetetlenségének kulcsa.

7. Végül még egy kérdés. Arra a kérdésre gondolok, hogy egyes pártbeli elvtársaink formális és lelketlenül bürokratikus magatartást tanusítanak egyes párttagok sorsával, a párttagok pártból való kizárásával vagy a pártból kizártak visszavételével szemben. Arról van szó, hogy egyes vezető pártfunkcionáriusainkból hiányzik a figyelem az emberek, a párttagok, a pártmunkások iránt. Sőt mi több, nem tanulmányozzák a párt tagjait, nem tudják, mi tölti be életüket és hogyan fejlődnek, egyáltalán nem ismerik a pártmunkásokat. Ezért nem egyénien foglalkoznak a párttagokkal, a pártmunkásokkal. És éppen ezért, mert nem egyéni módszer szerint értékelik a párttagokat és pártmunkásokat, rendszerint találomra járnak el vagy vá-

gatás és mérték nélkül dicsérik őket, vagy szintén válogatás és mérték nélkül kaszabolják őket, ezrével és tízezrével zárják ki őket a pártból. Az ilyen vezetők általában igyekeznek tízezrekben gondolkozni, nem törődve az egyesekkel, az egyes párttagokkal, azok sorsával. Ezer meg tízezer embert kizárni a pártból ők csekélységnek tartják és azzal vigasztalódnak, hogy pártunk kétmilliós párt, és néhány tízezer kizárás mitsem változtathat a párt helyzetén. De párttagokkal csak olyan emberek bánhatnak így, akik lényegében mélységesen pártellenesek.

Az emberek, a párttagok és pártmunkások iránt tanusított ilyen lelketlen magatartás eredménye az, hogy mesterségesen elégedetlenséget és haragot keltenek a part egy részében, a trockista kétkulacsosok pedig ügyesen lelcsípik ezeket az elkeseredett elvtársakat, és ügyesen maguk után vonják őket a trockista kártevés mocsarába.

A trockisták önmagukban sohasem voltak nagy erő pártunkban. Emlékezzenek a pártunkban 1927-ben lefolyt legutóbbi vitára. Ez igazi népszavazás volt pártunkban. A 854.000 párttag közül 730.000 párttag szavazott. Ebből a bolsevikokra, a párt Központi Bizottságára a trockisták ellen szavazott 724.000 párttag, a trockisták mellett — 4.000, vagyis körülbelül fél százalék, 2.600 párttag tartózkodott a szavazástól. A szavazásban nem vett részt a párt 123.000 tagja. Nem vettek részt a szavazásban azért, mert úton, vagy mert munkában voltak. Ha a trockisták mellett szavazó négyezerhez hozzátesszük valamennyi tartózkodót — feltételezve, hogy szintén együttéreztek a trockistákkal — és ha ehhez az összeghez hozzáadjuk a szavazásban részt nem vett párttagok számának nem fél százalékát, amint ezt a szabály szerint tennünk kellene, hanem öt szá-

zalékát, vagyis körülbelül 6.000 párttagot, akkor eredményül körülbelül 12.000 párttagot kapunk, akik így vagy úgy rokonszenveztek a trockizmussal. Tessék, ez a trockista urak egész ereje. Adják még ehhez hozzá azt a körülményt, hogy ezek közül sokan kiábrándultak a trockizmusból és otthagyták azt, s önök képet kapnak a trockista erők elenyészően csekély voltáról. És ha a trockista kártevőknek ennek ellenére mégis vannak valamelyes tartalékaik pártunk körül, ez azért van, mert egyes elvtársaink helytelen politikája a pártból való kizárás és a kizártak visszavétele kérdésében, mert egyes elvtársaink lelketlen magatartása egyes párttagok és pártmunkások sorsa iránt mesterségesen szüli az elégedetleneket és haragvókat és ilyképpen megteremtik a trockistáknak ezeket a tartalékokat.

Nagyobbrészt az úgynevezett passzívitás miatt zárják ki a párttagokat. Mi az a passzívitás? Nyilván azt tartják, hogy ha a párttag nem *sajátította el* a párt programját, akkor passzív s ki kell zárni. De hiszen ez helytelen, elvtársak. Nem szabad ilyen betűrágó módon magyarázni pártunk szervezeti szabályzatát. Hogy valaki elsajátítsa a párt programját, ahhoz igazi marxistának, kipróbált és elméletileg képzett marxistának kell lennie. Nem tudom, sok olyan párttagunk van-e, akik már elsajátították programunkat, igazi, elméletileg képzett és kipróbált marxistákká váltak. Ha tovább is ezen az úton haladnánk, csak az értelmiségieket és általában a tanult embereket kellene meghagynunk a pártban. Kinek kell ilyen párt? Nekünk van kipróbált és mindig helytálló lenini formulánk a párttagságról. E formula szerint a párt tagjának tekintendő az, aki *elismeri* a párt programját, fizeti a tagsági díjat és dolgozik a párt valamelyik szervezetében. Figyeljék meg: a lenini formulában nem a program *elsajátításáról*

van szó, hanem a program *elismeréséről*. Ez két teljesen különböző dolog Bizonyítanunk sem kell, hogy itt Leninnek van igaza, nem pedig azoknak a pártbeli elvtársainknak, akik hasztalan fecsegnek a program elsajátításáról. Ez érthető is. Ha a párt abból indulna ki, hogy a pártnak csak olyan elvtársak lehetnek tagjai, akik már elsajátították a programot és elméletileg képzett marxistákká váltak, nem létesített volna a pártban ezrével tanulókört, száz meg száz pártiskolát, ahol a párttagokat marxizmusra tanítják és segítik őket programunk elsajátításában. Egészen világos, hogy ha a párt ilyen iskolákat és tanulóköröket szervez a párttagoknak, ez azért van, mert tudja, hogy a párttagok még nem tudták elsajátítani a pártprogramot, még nem tudtak elméletileg képzett marxistákká válni.

Tehát, hogy helyesbítsük a párttagság és a pártból való kizárás kérdésében követett politikánkat, véget kell vetnünk a passzívitás kérdése mai hebehurgya értelmezésének.

De van még másik hibánk is ezen a területen. Elvtársaink ugyanis nem ismerik el az arany középutat két szélsőség között. A munkás, a párttag csak megbotlik, elkésik egyszer-kétszer a pártnapról, valami oknál fogva nem fizeti a tagdíjat — s ez már elég ahhoz, hogy szempillantás alatt kihajítsák a pártból.

Nem érdeklődnek a vétség foka, a gyűlésről való távolmaradás, a tagdíj-nemfizetés oka felől. Ezekben a kérdésekben a bürokratizmus már példátlan. Nem nehéz megérteni, hogy éppen az ilyen lélektelen politika következtében dobtak ki pártunkból kiváló, nagytapasztalattal bíró munkásokat, nagyszerű sztahánovistákat. Hát nem lehetett, mielőtt kizárták őket a pártból, figyelmeztetni az illetőket, ha ez sem hat — megintení vagy megróni, s ha ez sem segít — határidőt adni nekik a javulásra

vagy, végső esetben, visszaminősíteni őket tagjelöltté, de nem kizárni egy kézlegyintéssel a pártból? Persze, hogy lehetett volna. De ehhez figyelmesnek kell lenni az emberek, a párttagok iránt, szívünkön kell viselni a párttagok sorsát. Viszont éppen ez az, ami nincs meg minden elvtársunkban.

Ideje, elvtársak, rég ideje már véget vetni ennek a tűrhetetlen állapotnak *(Taps.)*

Megjelent a «Právda» («Igazság») 87. és 90. számában, 1937 március 29-én és április 1-én.

TARTALOM

A PÁRTMUNKA FOGYATÉKOSSÁGAIRÓL S A TROCKISTA ÉS EGYÉB KÉTKULACSOSOK FELSZÁMOLÁSÁT CÉLZÓ RENDSZABÁLYOKRÓL. Beszéd és zárszó a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának teljes ülésén.

Beszéd 1937 március 3-án. 5 35

I. Politikai gondatlanság 6
II. A kapitalista környezet 10
III. A mai trockizmus 12
IV. A gazdasági sikerek árnyoldalai 18
V. Feladataink 22

Zárszó 1937 március 5-én 35 55

1.— Ft.

Az elméleti színvonal emeléséért!

A MARXIZMUS-LENINIZMUS KIS KÖNYVTÁRA

Minden kötete a marxi-lenini elmélet egy-egy főkérdésével ismerteti meg az olvasót.

1.	*Lenin:*	Marx Károly és Engels Frigyes	Ft 2·—
2.	*Engels:*	A szocializmus fejlődése az utópiától a tudományig	„ 2·—
3.	*Engels:*	Feuerbach és a klasszikus német filozófia felbomlása	„ 2·—
4.	*Marx:*	Bérmunka és tőke	„ 2·—
5.	*Marx:*	Bér, ár és haszon	„ 2·—
6.	*Marx-Engels:*	A történelmi materializmusról	„ 2·—
7-8.	*Marx-Engels:*	A kommunista kiáltvány	„ 4·—
9.	*Plechánov:*	A materialista történelemfelfogásról	„ 2·—
10-11.	*Lenin:*	Kik azok a „népbarátok" és hogyan hadakoznak a szociáldemokraták ellen?	„ 4·—
12.	*Plechánov:*	A személyiség történelmi szerepének kérdéséhez	„ 2·—
13.	*Engels:*	A szakszervezetekről	„ 2·—
14-15.	*Lenin:*	A szociáldemokrácia két taktikája a demokratikus forradalomban	„ 4·—
16-17.	*Sztálin:*	A leninizmus alapjairól	„ 4·—
18.	*Sztálin:*	A dialektikus és a történelmi materializmusról	„ 2·—
19-20.	*Lenin:*	„Baloldaliság" — a kommunizmus gyermekbetegsége	„ 4·—
21-23.	*Marx:*	Osztályharcok Franciaországban 1848-1850-ig	„ 6·—
24-25.	*Lenin:*	Állam és forradalom	„ 4·—
26-27.	*Lenin:*	Az imperializmus, mint a kapitalizmus legfelsőbb foka	„ 4·—
28-29.	*Lenin:*	A proletárforradalom és a renegát Kautsky	„ 4·—
30-32.	*Lenin:*	Mi a teendő?	„ 6·—
33-35.	*Lenin:*	Egy lépés előre, két lépés hátra	„ 6·—
36.	*Sztálin:*	Leninről	„ 2·—
37.	*Sztálin:*	Marxizmus és nemzeti kérdés	„ 2·—
38.	*Lenin:*	A nemzetek önrendelkezési jogáról	„ 2·—
39.	*Sztálin:*	A leninizmus kérdéseihez	„ 2·—
40-41.	*Marx:*	Louis Bonaparte brumaire tizennyolcadikája	„ 4·—
42-44.	*Engels:*	A család, a magántulajdon és az állam eredete	„ 6·—
45-48.	*Lenin:*	Az irodalomról	„ 8·—
49-51.	*Engels:*	A német parasztháború	„ 6·—

ELŐKÉSZÜLETBEN:

Marx:	A polgárháború Franciaországban
Marx-Engels:	Művészet—irodalom

SZIKRA KIADÁS